

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/5336,I-Festiwal-Sztuk-Spolecznych-i-Politycznych-Mury-19802010-Krako-w-1520-pazdzielni.html>
22.03.2026, 10:00

I Festiwal Sztuk Społecznych i Politycznych „Mury 1980-2010” – Kraków, 15-20 października 2010

15.10.2010

W dniach 15-20 października trwa w Krakowie I Festiwal Sztuk Społecznych i Politycznych „Mury 1980-2010”. IPN jest jednym ze współorganizatorów festiwalu.

„Mury”, to tytuł hiszpańskiej pieśni, która z polskim tekstem i w interpretacji Jacka Kaczmarskiego stała się hymnem opozycji lat 80. Do dziś towarzyszy tym, którzy wiedzą, że kraty zniewolenia, obojętności na krzywdę drugiego człowieka, należy kruszyć każdego dnia. Mury stały się symbolicznym znakiem podziału Polaków w Zemście Aleksandra Fredry, oddzielały Gustawa w „Dziadach” od zewnętrznego świata, ale i były miejscem, na którym zapisał swoją przemianę w walczącego o Polskę Konrada.

Festiwal, na który zapraszamy, adresowany jest do wszystkich widzów i twórców, dla których ważnym wyróżnikiem człowieka jest wrażliwość społeczna oraz dążenie, by na tę rzeczywistość wpływać w imię wolności jednostki i poszanowania jej godności.

Mury, które dzielą, ale także tak jak ten berliński – przemieniają się z symbolu zniewolenia i podziału na znak odzyskania wolności, są znakiem rozpoznawczym tego festiwalu. Obie daty w tytule też są znaczące. Pierwsza, przywołuje pamiętny 1980 rok, druga – nasze „dziś”.

Program skonstruowaliśmy tak, by pokazać, jak dużą rolę w historycznych przemianach i kształtowaniu polskiej świadomości społecznej miał teatr, a także jak ważne jest miejsce teatru nieobojętnego na losy innych w naszym dzisiejszym życiu.

Bohaterowie Murów, którzy od kilku dziesięciu lat są znakami firmowymi polskiego teatru niezależnego, to poznański Teatr Ósmego Dnia i Akademia Ruchu z Warszawy. Ósemki przywożą spektakl – legendę – „Piołun”, który miał premierę 25 lat temu w Mistrzejowicach i grany był wtedy również u krakowskich dominikanów oraz swoją najnowszą premierę „Paranoików i pszczelarzy”, mającą moc rażenia kija włożonego w polskie, rozpolitykowane mrowisko. Akademia Ruchu także da świadectwo swojej niezwyklej żywotności – zarówno prezentując akcje, które zawsze wpisują się w miejsce i w społeczność, wśród której są podejmowane, jak i dając historyczną „prelekcję” – „Esej III”, w którym pokaże kilkudziesięcioletnią ewolucję swojego myślenia na tematy społeczne i na temat formy to myślenie wyrażającej.

Teatr, któremu nie jest obojętne, w jakiej rzeczywistości społecznej i politycznej żyjemy, to domena nie tylko legend polskiego teatru niezależnego. Nasz festiwalowy wybór jest chyba tego niezłym świadectwem. Różne i trudne do porównania są te propozycje.

Znany z dokumentalnych widowisk, które materiał czerpią z najbliższego otoczenia Teatr im. Modrzejewskiej z Legnicy przyjechał z „Mamatango” – opartym na zapisie wypowiedzi legnickich kobiet o ich codziennym życiu.

Multimedialnie wystawiony „Utwór o matce i ojczyźnie”, który przyjeżdża z Teatrem Współczesnym ze Szczecina, dotyczy toksycznych relacji między dwoma bohaterkami – matką i córką, a jednocześnie przywołuje trudne pytania związane z drugą tytułową bohaterką spektaklu, której nazwy jedni w naszym kraju nadużywają, a inni nie śmieją nawet przywołać.

Cieszyńskie Studio Teatralne przypomina historię słynnego polskiego boksera Bolko Kantora, by dać współczesną opowieść o niezłomności, patriotyzmie, a także o wstrząsających, wciąż wstydliwie ukrywanych nie tylko przez lokalny cieszyński establishment faktach z historii powojennej Polski, które mają bezpośredni wpływ na naszą współczesność.

Wrocławski Teatr Ad Spectatores w spektaklu „Nangar Khel” bez politycznej poprawności mówi o wielowymiarowym dramacie w afgańskiej wiosce, którego bezpośrednimi sprawcami, ale i ofiarami stali się uczestniczący w pamiętnej akcji polscy żołnierze.

„Pani z Birmy” przyjeżdża w multimedialnym monodramie Teatru Polonia z Warszawy. Konflikt pomiędzy społeczną misją a powinnościami osoby prywatnej, który jest udziałem tytułowej bohaterki – słynnej birmańskiej opozycjonistki – przenosi emocje z dalekiego, egzotycznego kraju, w środek naszej rzeczywistości.

Mamy nadzieję, że Mury będą pomostem między dawnymi a nowymi laty, dadzą szansę na konfrontację myślenia pokoleń rodziców i ich dorosłych dzieci, na scenie i widowni. Pokazany na festiwalu najciekawszym – często całkiem różniącym się w estetykach spektaklom, będą towarzyszyły wieczorne dyskusje, do udziału w których również serdecznie zapraszamy.

Istotną częścią Festiwalu jest Konkurs Dramaturgiczny „Mury 1980-2010” – adresowany do profesjonalistów i debiutantów teatralnych. Rozstrzygnięcie konkursu podczas festiwalu będzie okazją do dyskusji i sformułowania diagnoz na temat współczesnego dramatopisarstwa społecznego i politycznego, ale też – co ważniejsze – na temat otaczającej nas i przez nas współtworzonej rzeczywistości.

I Festiwal Sztuk Społecznych i Politycznych Mury 1980-2010 urządzamy w 30 rocznicę powstania Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Głównym organizatorem Festiwalu jest Stowarzyszenie NZS1980, skupiające ludzi o rozmaitych dziś poglądach i zawodach, którzy przed laty wspólnie walczyli o wolność.

Oby urządzane dziś Mury pomogły nam wszystkim w korzystaniu z daru wolności również w tak ważnym wymiarze, jakim jest krytyczne i niekoniumkturalne myślenie o otaczającej rzeczywistości społecznej i politycznej.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

I Festiwal Sztuk Społecznych i Politycznych

MURY

1980-2010

15-20 października 2010 Kraków

15 X

Akademia Ruchu/Warszawa

"Esej"

godz. 18:30, Klub Fabryka [ul. Zabłocie 23]

16 X

Akademia Ruchu/Warszawa

"Chińska lekcja"

godz. 18:00, CK Rotunda [ul. Oleandry 1]

"Wykład"

godz. 19:00, CK Rotunda [ul. Oleandry 1]

17 X

Teatr Ósmego Dnia/Poznań

"Paranoicy i Pszczelarze"

godz. 18:00, Teatr Łaźnia Nowa [os. Szkolne 25]

Cieszyńskie Studio Teatralne/Cieszyn

"Boko Kantor"

godz. 20:30, CK Rotunda [ul. Oleandry 1]

18 X

Teatr Polonia/Warszawa

"Pani z Birmy"

godz. 18:00, Teatr Łaźnia Nowa [os. Szkolne 25]

Teatr Ósmego Dnia/Poznań

"Piołun"

godz. 20:30, CK Rotunda [ul. Oleandry 1]

19 X

Teatr Współczesny/Szczecin

"Utwór o Matce i Ojczyźnie"

godz. 18:00, Teatr Łaźnia Nowa [os. Szkolne 25]

Teatr im. Heleny Modrzejewskiej/Łębnica

"Menatango"

godz. 20:30, CK Rotunda [ul. Oleandry 1]

20 X

Teatr Ad Spectatores/Wrocław

"Nangar Khel"

godz. 18:30, Teatr Łaźnia Nowa [os. Szkolne 25]

30 lat NZZ 1980

30

organizacja

NZZ 1980

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Współorganizacja

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

Partnerzy

MURY 1980-2010 | FESTIWAL SZTUK SPOŁECZNYCH I POLITYCZNYCH
15-20 października 2010

15 X	18:30	Akademia Ruchu Warszawa	<i>Esej</i>	Fabryka
16 X	18:00	Akademia Ruchu Warszawa	<i>Chińska Lekcja</i>	CK Rotunda
16 X	19:00	Akademia Ruchu Warszawa	<i>Wykład</i>	CK Rotunda
17 X	18:00	Teatr Ósmego Dnia Poznań	<i>Paranoicy i Pszczelarze</i>	Łaźnia Nowa
17 X	20:30	Cieszyńskie Studio Teatralne	<i>Bolko Kantor</i>	CK Rotunda
18 X	18:00	Teatr Polonia Warszawa	<i>Pani z Birmy</i>	Łaźnia Nowa
18 X	20:30	Teatr Ósmego Dnia Poznań	<i>Piotun</i>	CK Rotunda
19 X	18:00	Teatr Współczesny Szczecin	<i>Utwór o Matce i Ojczyźnie</i>	Łaźnia Nowa
19 X	20:30	Teatr im. Heleny Modrzejewskiej Legnica	<i>Mamatango</i>	CK Rotunda
20 X	18:30	Teatr Ad Spectatores Wrocław	<i>Nangar Khel</i>	Łaźnia Nowa

*Fabryka [ul. Zabłocie 23]
 *CK Rotunda [ul. Oleandry 1]
 *Łaźnia Nowa [os. Szkolne 25]

Słynne poznańskie **Ósemki** przywiozą spektakl-legendę: **Piotun**, który miał premierę 25 lat temu w Mistrzejowicach oraz najnowszych: **Paranoików i Pszczelarzy**, mającą moc rażenia kija włożonego w polskie, rozpolitykowane mrowisko.

Warszawska AR zaprezentuje ewolucję myślenia na tematy społeczne – będzie więc i programowy **Esej**, jak i **Chińska Lekcja** oraz **Wykład**. Każda akcja zaskakuje. I każda stawia uczestników w niezręcznej sytuacji.

Legnicka **Modrzejewska** pokaże **Mamatango**. To uniwersalny, namiętny projekt wywiedziony z konkretnej obserwacji codziennego życia legnickich kobiet.

Multimedialny **Utwór o Matce i Ojczyźnie**, który przyjeżdża ze szczecińskiego **Teatru Współczesnego**, pokaże Polskę i świat zarysowany ostrymi, dosadnymi barwami. Sygnalizuje ból na rany, które jeszcze się nie zagoiły.

Cieszyńskie Studio Teatralne przypominając historię boksera **Bolko Kantora** przywołuje najnowsze dzieje Polski i skrzętnie ukrywane fakty z historii.

Teatr Polonia z Warszawy pokaże **Panią z Birmy** – monodram o laureatce pokojowej Nagrody Nobla Pani Aung San Suu Kyi uwięzionej przez bezlitosną juntę wojskową w areszcie domowym.

Nangar Khel wrocławskiego **Teatru Ad Spectatores**: spektakl, w którym nie pada ani jedno zmyślane słowo. A jednak pytanie – gdzie jest prawda o Nangar Khel, pozostaje w zawieszeniu. Sceniczny dokument powstały po fatalnym ataku polskich komandosów na afgańska wioskę, wstrząsa sumieniami. Teatr niewskazany dla ludzi, którzy najbardziej cenią święty spokój.